



دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۱۴۳

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

پنجشنبه ۱۳ شهریور ماه ۱۳۰۵ - دهم ربیع الثانی ۱۳۴۹

قیمت اشراك سالیانه : ۱۰ تومان
خارجی : ۱۲ تومان
تک شماره : یکقران

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه سیزدهم شهریور ماه ۱۳۰۹ هـ (۱۰ ربیع الثانی ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) انتخاب کسری اعضاء کمیسیونهای اقتصاد ملی و قوانین مالیه
- ۳) طرح و تصویب لایحه استخدام دو نفر متخصص چاپکاری
- ۴) موقوف جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس روز يك شنبه نهم شهریور ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

رئیس - آقای طلوع .
 طلوع - قبل از دستور .
 رئیس - در صورت مجلس نظری نیست: (نایندگان - خیر)
 صورت مجلس تصویب شد .
 [۲ - انتخاب کسری اعضاء کمیسیونهای اقتصاد ملی و قوانین مالیه]
 رئیس - بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان مستحضر است در جلسه قبل گفتیم که وزارت اقتصاد ملی کارهای نافی دارد و لازم است که کمیسیونهای مربوطه بآب آماده باشد . چند نفر از آقایان مسافرت کرده اند و چون یادآوری شد که سرعت کار در نظر است از عضویت کمیسیون

استعفا کرده اند که کمیسیون معطل نماند . اینک لازم است بجای آن آقایان انتخاب کنیم که منظور (یعنی سرعت مسائل مربوطه) تأمین و حاصل شود لهذا شروع میکنیم بانتخاب سه نفر کسری کمیسیون اقتصاد ملی میبایستی مطابق ماده ۹۳ پنج نفر نظر برای این کار معین کنیم و فعلاً شروع میکنیم بانتخاب این پنج نفر .
 (اقتراح بعمل آمده آقایان ذیل معین شدند)
 آقایان : آشتیانی - جلالی - میرزا محمود خان ناصری دکتر مهدیخان ملک زاده - خواجوی .
 رئیس - منشی هم که برای اینکار معین میکنیم آقای فرهمند هستند که ضمیمه میشوند با آقایان واستخراج میکنند - عده حاضرین ۸۰ نفر

این مذاکرات مشروح یکصد و چهل و سومین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دايره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

(اوراق رای توزیع و اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - در کمیسیون قوانین مالیه هم دو نفر آقای فتوحی و آقای فرشی استعفا داده اند و کمیسیون قوانین مالیه هم محل احتیاج است و برای تکمیل عده باید انتخاب کنیم ولی در همان حین که مترصد اعلان انتخاب بودیم آقای مرآت اسفندیاری هم بواسطه کسالت مزاج استعفا داده اند راهنمایی میکنند که خوب است آقای ناصری که بصارت در امور مالیه دارند بجای ایشان انتخاب شوند این است که شروع میکنیم با انتخاب سه نفر برای اعضاء کمیسیون قوانین مالیه عده حاضرین ۷۵ نفر

(اوراق رأی توزیع و اخذ آراء بعمل آمد)

[۳- طرح و تصویب لایحه استخدام متخصمین جای کاری از هلاند]

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع باسخدام دونفر متخصمین جای کاری از هلاند مطرح است.

خبر کمیسیون

لایحه نمره ۶۱۰۷ و ۳۲۶۲ راجع باسخدام دو نفر متخصمین جایبار از هلاند در کمیسیون بودجه باحضور آقای وزیر امور خارجه و کفیل وزارت اقتصاد ملی مطرح و بالاخره با مواد ذیل موافقت شده اینک برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی میباید

ماده ۱ - مجلس شورای ملی بوزارت اقتصاد ملی اجازه میدهد دو نفر متخصمین جهة مطالعه و توسعه و تکمیل فلاحات جای و امور مربوطه بجای کاری از اتباع دولت هلاند برای مدتی که حد اکثر آن متجاوز از شش ماه نباشد استخدام نماید

ماده ۲ - وزارت مالیه مجاز است تا دوازده هزار تومان برای پرداخت حقوق و مخارج مسافرت و غیره از اعتبار مؤسسات اقتصادی برای مصارف فوق باختر وزارت اقتصاد ملی بگذارد

ماده ۳ - سایر شرایط استخدام متخصمین فوق مطابق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود.

اهمیت است ممکن است دولت از برای زراعت پنبه يك متخصمین جلب بکنند بایران زیرا پنبه کاری روی يك اصولی است در ایران که حقیقه زارع و فلاح مهان اصول قدیمه که در پنبه کاری داشتند امروز همان را دارند اجرا می کنند هم آب خراب میشود هم زمین خراب میشود هم محصول انطوریکه باید بدست بیاید نیست مثلاً در بعضی جا های ایران ممکن است تخم پنبه امریکائی خوب عمل بیاید. در بعضی جا ها خوب نشود بعضی جاها باید تخم پنبه عوض بشود مطابق آب و هوای انجا اینها يك چیز هائی است که متخصمین میتوانند تشخیص بدهند که در کجای ایران چه قسم پنبه عمل میاید و همچنین ما يك حاصل هائی داریم که بخودتان هم چندین مرتبه تذکر دادیم مثلاً در قزوین الان هفت سال است که قریب يك کرور درخت پسته دارد که دوچار افت است و آنچه که بوزارت سابق که وزارت فواید عامه بود طرق و شوارع بود فلاحات و تجارت بود و یکی در تا اداره عریض و طویل هر چه مینوشتیم جواب نمی داد - ولی بحمد الله حالا که بوزارت اقتصاد ملی برای اقتصادیات مملکت تشکیل شده در این باب البته باید توجه بفرمایند. هفت سال است که يك کرور درخت پسته در قزوین دچار آفت شده است اساساً آن پیره زینکه دارای چهل درخت و پنججاه درخت است نمیداند آفت این درخت چه چیز است این را باید يك نفر متخصمین عالم بدانند مگر هم بنده بدوات عرض کردم که آقا مخارج این را خود اهالی حاضرند بدهند آن کسی که ۵۰ تا درخت پسته دارد که بالاخره چهار خروار پنج خروار هر سال باید پسته از این درخت استفاده کند و خرواری دویست تومان بفروشد حاضر است خرواری بیست تومان سی تومان بدهد و این آفت از این درخت مرتفع شود و تا بحال نشده است بنده از وزارت اقتصاد ملی نمی میکنم که در این باب يك مطالعاتی بفرمایند یعنی يك قسمت هم اگر در ایران دارند دارند اگر

ندارند يك متخصمین هم برای این چیز ها که الان در ایران هست و صادرات مملکت و همچنین باهالی قزوین زیاد خسارت وارد میشود چیران میشود
مخبر کمیسیون بودجه (آقای یاسائی) - خلاصه فرمایشات آقای وثوق این بود که خوب است دولت نتیجه که از متخصمین میگیرد و خلاصه عملیات آنها را بطور راپرت منتشر کند که آقا و سایرین مستحضر باشند این نظر بدی نیست ولی تصور نمیکنم که دولت بتواند متعهد بشود برای هر کسی که عنوان متخصمین دارد عملیاتشان را منتشر کند برای اینکه اگر بخواهد تبعیض کند که عملیات بعضی را منتشر کند و بعضی را نکند البته خوب نیست و مورد اعتراض است اگر بخواهد راجع بهمه را منتشر کند شاید مصلحت نباشد و بالاخره غالباً در فاصله و مدت کنترانشان کنترانشان الغاء میشود جهاتش را بخواهد ذکر کند و منتشر کند شاید مصلحت نباشد و بالاخره برای بنده و جنابمالی و امثال ماها که هیچ مانعی نیست اگر بخواهیم از عملیات متخصمین مستحضر بشویم طرق باز است و خیالی آسان است که مستحضر شویم و هم چنین برای مطبوعات اینقدرها مشکل نیست که تحقیقات بکنند غالباً متخصمین در مرکز هستند از عملیات آنها مستحضر میشوند و بالاخره متخصینی که در این سنوات آمده اند در این مملکت همه میدانیم که کدام خوب کار کرده اند و کدام آنطوریکه لازم بوده است در کار خود لیاقت بخرج نداده اند و بالاخره دولت هم که سوء نیت ندارد و با حسن نیت اینها را استخدام کرده است میفرمائید برای پنبه و پشم متخصمین بیاورد بنده خیال نمیکنم که این قدرها لزوم داشته باشد که متخصمین برای پنبه بیاوریم زیرا زراعت پنبه از سالیان دراز در ایران عمل میآید و در بعضی نقاط نمی شود و بالاخره انصافاً تجربیات و عملیات خود ایرانها در این قسمت خوب است منتهی اگر نتیجه زراعت پنبه آنطوریکه باید باشد نیست منوط بطرز زراعت است مربوط بخود عمل فلاح نیست (کازرونی - آلات و ادوات است) بنده اتفاقاً

نماینده قبلی هستیم که دو قسمت است یکی سمنان یکی دامغان آقایان بهتر میدانند که در دامغان زراعت پنبه میشود ولی خیلی بد است در سمنان زراعت پنبه و بعضی چیزها میشود و خیلی خوب عمل آمده است علتش این است که آنجا چون خرده مالک هستند و دلشان بیشتر میسوزد زحمت بیشتر میکشند عمل بیشتر میکنند و آب فراوان تر است و پنبه يك زراعتی است که آب خیلی میخواهد لکن در بعضی جاها زمین را آنطوریکه باید شخم بکنند نمیکنند و طرز مخصوص میخواهد آنطوریکه باید عمل کنند نمیکند و میبایستی زمین را خیلی کود داد اینها چیزهایی است که بالاخره اگر بخواهید این کار را بکنید خیلی خوب است زراعت پنبه در اصفهان بزدا، سبزوار اینجاها خیلی خوب است باعلی درجه اگر بعضی جاها خوب نیست بواسطه طرز مزارعه است. در خوار هم که شروع شده است و یکی دو سال است که خوب ترقی کرده است و راجع به عوض کردن تخم پنبه و تبدیل بتخم آمریکائی و سایر جاهای دیگر این چند ساله اتفاقاً دولت يك توجهاتی کرده است و تخم پنبه در خیلی جاهای عوض شده است و احتیاجی به آوردن متخصص در این قسمت بعقیده بنده نیست. راجع به پسته هم خود حضرتعالی میدانید که متأسفانه يك متخصصی در اروپا نیست برای اینکه در آنجاها پسته عمل نمی آید و بالاخره پسته يك مرضی دارد که موسوم است به شفت یا شفته که هر هفت سال شش سال یکمرتبه این مرض پیدا میشود و هر جا که پسته هست اینطور است ولی اخیراً فهمیده اند که بواسطه آب آهک و بعضی چیزهای دیگر با نلمبه های کوچک که درست میکنند درخت پسته را می شورند و با نوسیله میشود از شته حفظ کرد و اتفاقاً در دامغان این عمل را کرده اند و مفید واقع شده است و خوب هم پسته میدهد و خواهش میکنم شما هم بقزوینی ها اطلاع بدهید که آنها هم شروع کنند و پسته را شست و شو کنند و رفع مرض میشود (صحیح است)

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است رئیس - رأی میگیریم بورود در شور مواد موافقین قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود:

ماده ۱ - مجلس شورای ملی بوزارت اقتصاد ملی اجازه میدهد در نظر متخصص جهت مطالعه و توسعه و تکمیل چای و امور مربوطه بچاپکاری از اتباع دولت هلاند برای مدتی که حد اکثر آن متجاوز از ششماه نباشد استخدام نماید.

رئیس - آقای مؤید احدی

مؤید احمدی - بنده کاملاً با این لایحه موافقم و یکی از قدمهای بسیار خوبی است که دولت بر داشته است برای توسعه زراعت چای که محل احتیاج عمومی است لکن آنچه تا حالا دیده شده است چون در محل لاهیجان درخت چای از سابق بعمل آورده اند تمام توجه دولت بآن نقطه است و به نقاط دیگر مملکت توجهی نکرده اند که در جا های دیگر مملکت هم چای بعمل می آید یا نمی آید شاید يك نقطه داشته باشیم که بهتر از لاهیجان باشد و محصول چای بهتر بشود چون این دو نفر فقط برای مطالعه می آیند و مطالعه میکنند در امور چاپکاری بنده فقط غرضم این بود که تذکر بدهم به دولت که در نظر بگیرند این دو نفر که آمدند مأمورشان بکنند که يك گردش در اطراف ایران بکنند شاید نقاط دیگری باشد برای چای و مخصوصاً محل توجه قرار دهند که در قطعات کرمان در حدود بم، نرماشیر، جیرفت، رودبار ارزوئیه، بلوچستان، خبیص اینها نقطه است که ممکن است چای بهتر از لاهیجان بشود و اینها را فقط مأمور نکنند بقسمت لاهیجان و قسمت شمال که يك مطالعاتی بکنند اینها را بجنوب هم مأمور بکنند و ممکن است یکی را طرف شمال مأمور بکنند و یکی را طرف جنوب که مطالعاتی بکنند و بوزارت اقتصاد ملی راپورت بدهند.

غرض بنده این تذکر بود. مخیر - بنده در این قسمت اطلاعات زیادی ندارم ولی آنچه میشنوم از اشخاصی که اطلاعات بیشتر دارند مخصوصاً در سفری که خود بنده به لاهیجان رفته بودم و تحقیقات کردم معلوم شد که در جاهائی که هوایش خشک است چای بعمل نیاید بالاخره در آن جاهائی میشود که هوای نملک و مرطوب داشته باشد و خوشبختانه ما يك نقطه داریم در این مملکت که آب و هوایش مستعد است از قبیل کیلان و مازندران و استراباد (کازرونی - بنادر) بنادر هم شاید دولت هم نظر مخصوصی ندارد که حتماً این متخصصین را باین سه نقطه که بنده عرض کردم بفرستد البته اگر معلوم شد که در سایر قطعات این مملکت هم يك نقطه هست که استعداد آن برای زراعت چای مهیا است ممکن است از وزارت اقتصاد ملی تقاضا بکنند و دولت هم دریغ نمیکند از اینکه این متخصص را امر بکنند که يك مسافرتی بکنند و يك مطالعه بکنند. در هر صورت پسته است باینکه در هر موقعی که این متخصصین وارد شدند خود چنانچه عالی یا اشخاص دیگری که اطلاعات بیشتری دارند از قطعات جنوب تقاضا بکنند و دولت هم حتماً موافقت میکند. بعضی از نمایندگان - کافی است مذاکرات.

آقای قاسم یعقوب - بنده عرض دارم.

رئیس - بفرمایند.

آقای قاسم یعقوب - مجلس برای این است که نظریات گفته شود در يك ماده که آن ماده خیلی تأثیر دارد برای مملکت مثلاً بعد از آنکه بنده بعرض مجلس برسانم که در ایران سالی دوازده کرور پول داده میشود برای چای و چای يك امری است که خیلی در اقتصاد ما مدخلیت دارد بواسطه اینکه در اقتصادیات ما مدخلیت دارد بنده عقیده ندارم که دو نفر متخصص بیاید و به بیند که میشود یا نمیشود عقیده بنده این است که وزارت اقتصاد ملی در مدرسه فلاحت مخصوصاً يك

کلاسی برای تأسیس چای کاری و درس گرفتن تشکیل بشود و الا از این دو نفر که بیایند و ششماه هم که بیشتر وقت برایشان نیست و بخواهند مطالعه کنند و بر فرض هم که خیلی سریع السیر باشند سواحل بحر خزر را میشود گردش کرد و همینچنین که آقای مؤید احمدی اظهار کردند در طرف فارس و کرمان جاهای مرطوب هست نه این است که منحصر بجای خشک باشد بلکه جا های مرطوبی هم دارد در طرف خوزستان مخصوصاً جا های مرطوبی هست که این متخصصین میتوانند مسافرت بکنند و اراضیکه ممکن است در آنجا زراعت چای کرد به بینند عقیده بنده این است که اگر آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی پیشنهاد بنده را قبول بفرمایند که عوض آوردن دو نفر متخصص که در همیشه با هم متخصص ما می آوریم درست است که در کیسیون هم فرمودند که ما بعد از این تعقیب میکنیم و انتقال میگیریم از متخصصین ولی این متخصصین را می آوریم و پول هم میدهیم و نتیجه میگیریم چون دلیل بر این است که ما عاشق اصلاحاتیم دولت و مجلس شورای ملی با يك عشق وافری می آید و رأی میدهد بعلم اینکه تشنه اصلاحاتیم ولی او که می آید کار نمیکند میگویند آقای کار کن میرود در جراند آلمان چیز مینویسد پس بهتر این است که آقای وزیر اقتصاد ملی تصمیم بهتری برای این مسئله بگیرند و از برای چای کاری يك کلاس خصوصی در مدرسه فلاحت درست کنند درست است که دو سال، سه سال عقب میافتد ولی این را بنده مقدم میدانم ولی شاگرد در آنجا تربیت و تهیه میشود و همانچوری که در آن مدرسه زراعت پنبه تدریس میشود غرس اشجار تدریس میشود يك کلاس هم برای زراعت چای تأسیس بشود و يك موضوعی را هم آقای وزیر امور خارجه بعنوان کفالت وزارت اقتصاد ملی مکرر عنوان فرمودند بنده خواستم به آقای وثوق عرض کنم که وزارت اقتصاد ملی بعنوان ندادادن ملت است بطرف اقتصاد باید سعی کند همراهی کند این کار ملی است

وزارت اقتصاد ملی تشکیل شد که معلوم شود دولت نهایت اهتمام را باین مسئله دارد و عمل کردن در این کار و جوش و خروش این کار با ملت است احزاب اقتصادی باید تشکیل بدهیم، حزب اقتصادی عوض آن حزب های دروغی که در سابق بود خوب است احزاب اقتصادی تشکیل بدهیم تا از این فقر و از این تنبلی نجات پیدا کنیم وزارت اقتصاد ملی چه میتواند بکند یک مسائلی که راجع بهما است و راجع بخود وزارت هم مسائلی هست. راجع بخود وزارت بمقیده بنده در این جا تشکیل دادن کلاس است نه آوردن متخصص و ما در شش ماه نتیجه نمیگیریم.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - بنده تذکرانی که آقایان میدهند خیلی مغتنم می شمارم و استفاده میکنم و زیاد هم نمی خواهم مصدع بشوم و فقط می خواهم این تذکر را خدمت آقایان بدهم اینکه می فرمایند کلاس درست کنیم از برای اینکه متخصص درست کنیم بسیار خوب است. بسیار صحیح است می کنیم کرده ایم هم. مدرسه فلاحت این کار را می کند لابد مزرعه های نمونه که در پرگرام وزارت اقتصاد گذاشته شده است از برای تجربه کردن ملاحظه فرموده اند یک قسمت از عملیات مزرعه های نمونه این است که تجربه کنیم در ولایات مختلفه که این مزرعه ها را باید تأسیس بکنیم برای زراعت های مختلفه که آیا چای مثلا در بعضی نقاط فارس خوب عمل می آید یا نه. مستعد هست یا مستعد نیست. همینطور در خراسان همینطور در کرمان همینطور در جاهای دیگر. اگر مستعد هست چه باید کرد که خوب بشود و اگر نیست که منصرف بشویم و بخودمان صدمه نزنیم اینها یک کارهایی است که می کنیم و باید بکنیم و در مزرعه های نمونه خواهیم کرد و باید بشود و چای کاری هم جزء آن است و از برای اینهم مزرعه نمونه تهیه خواهیم کرد ولی اینها یک چیزهایی است که نتیجه او در زمان و طول مدت

می کنیم. این مستخدم نیست در واقع این يك آدمی است که ما مقاطعه می کنیم بیاید و این نظریات را بما بدهد مطالعاتی را برای ما بکند و نتیجه مطالعاتش را بگوید و برود ولی شاید وقتی که او مبادی (مملکت ما که الحمد لله وسیع است و آب و هوای مختلف دارد) مدت چهار ماه کافی نباشد شش ماه هم کافی نباشد و ما هم اگر فهمیدیم و موافقت حاصل کردیم بعد می آئیم و از مجلس شورای ملی اجازه میگیریم که يك شش ماه دیگر هم باین ضمیمه بکنیم ولی بنده تصور نمی کنم که باین جاها برسد این مرد رجل علمی است فلاح نیست. معلم است می آید این جا آن نظریات و نکات دقیقه که در چای کاری است. اگر ما خوب می کردیم بما خواهد گفت که این رویه را تعقیب کنیم و بما اطمینان میدهد. اگر هم بد کردیم نواقص را رفع کنیم و آن رویه را دنبال نکنیم و از آنطرف هم البته در این مملکت ما باید اشخاصی را که علم فلاحت داشته باشند در ضمن چای کاری را هم بلد باشند تربیت بکنیم البته باید تربیت بکنیم مشغول هم هستیم ولی این دو نفر را فعلاً می آوریم که يك قدری ترقی چای کاری ما را سریعتر بکند و بهبودی بدهند

عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم بماده اول ...

مخبر کمیسیون بودجه (یاسائی) - در ماده اول بنده با آقای منشی هم تذکر دادم که در سطر دوم (واو) باید حذف شود بعد از مطالعه.

رئیس - حذف خواهد شد. رأی میگیریم بماده اول آقایانیکه موافقت قیام فرمایند.

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است تا دوازده هزار تومان برای پرداخت حقوق و مخارج مسافرت و غیره از اعتبار مؤسسات اقتصادی برای مصارف فوق با اختیار وزارت اقتصاد ملی بگذارد.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده خیلی اولاً اظهار قدردانی از دولت می کنم که در صدد برآمده است توسعه يك اموری که خیلی لازم است در این مملکت داده شود بدهند ولی از آن جائی که ما هر وقت از اروپائی متخصص آوردیم يك نتیجه هم که خودمان داشتیم از دست مان رفت میگویند نه هر جائی که از اروپائی استفاده بردیم بفرمائید. خدا رحمت کند کاشف السلطنه را آدمی بود ایرانی و اول در این صدد برآمد و بايك تربیتانی آمد و يك مؤسسانه را تشکیل داد ولی از آنجا که ما بدبختیم باید زود از دست ما برود. رفت و از برای ما چهار نفر متخصص چینی آورد و يك عملیاتی را هم مشغول شدند تا بجای هم گرفتیم حالا میخواهند متخصص اروپائی بیاورند از آنجائی که بنده خیلی از اروپائی میترسم بتجربه معلوم شده است که وقتی میآیند کاری جهت ما نمی کنند بلکه می آیند و در اخلاق و عادات ما هم تصرفاتی می کنند و اخلاق ما را خراب میکنند فاسد میکنند چیز های خوب را بنظر ما بد جلوه میدهند و چیز های بد را بنظر ما خوب جلوه میدهند ما هم از آن جائی که ذهن ساده داریم زود قبول میکنیم. این نتیجه را ما از اروپائی ها بردایم. من گمان میکنم این چای کاری که در رشت و در لاهیجان الان شروع شده بسیار خوب است و اگر هم میخواهند متخصص بیاورند بنده خیلی مایلم از چین بیاورند چون بالاخره منشاء چای از چین است می گویند چای چینی چای خوب از چین می آید باز هم از همان جا بیاورند آنها آسیائی هستند و نظر بدی ندارند بنده این عقیده را دارم که این چهار نفر هم خوب بود عملیاتشان شرح داده میشد ما میفهمیدیم چه نقضی در عملیاتشان هست که ما از روی بصیرت آنوقت رأی بدهیم یا خودمان را محتاج به بینیم بدو نفر اروپائی یا محتاج نه بینیم بنده باین ملاحظه مخالف یکی با مدت شش ماه مگر اینکه بیاید اینجا و گردش بکنند در ایران و ایران

را به بینند و برود و افسوس بخورند بحال ما و ششماء هم کفایت نمیکند مگر اینکه بخواهند گردش بکنند والا اگر باین نظر به بی غرضی وارد مملکت ما بشوند و بخواهند يك غرض خوبی بخرج ما بدهند ضرری ندارد اما چون این ترتیبات از اروپا نسبت بمملکت ما دیده نشده است بنده باز نظرم بهمان چینیها است و از همان چین متخصص بیاورند بهتر از اروپائی است.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - اولاً بنده از آقا غنی میکنم که در مقام مبالغه کار را بجائی نرسانند که بی انصافی بشود ما از اروپائیها هم خیلی استفاده کرده ایم و مستخدمین اروپائی خوب هم داشته ایم و برای ما کارهای خوب هم کرده اند ولی در میان همه مردم دنیا هم مردم خوب پیدا میشود هم بد پیدا میشود ولی نباید بدیهای یکنفر را توجه داد بسایرین این را هم اجازه بدهید که عرض کنم البته چینیها چون آسیائی هستند خودمانهم چون آسیائی هستیم با آنها محبت زیاد تری باید داشته باشیم ولی این را هم باید عرض کنم که چینی هم خارجی است هلندی هم خارجی است وقتی که خارجی شد نسبت بمملکت ما ابقتدرها فرق ندارد و تفاوت نمیکند و اما در خصوص اینکه از چین بیاوریم یا از هلاند شاید تصور میکنم بیاناتی که من کردم توجه نفرمودند. چینی هائی که ما میاوریم این اشخاص کارگردان اشخاصی هستند که در چین چون چابکاری میشود در باب زراعت چای بصیرت دارند همانطور که فلاح اصفهانی در باب خرپوزه کاری بصیرت دارد همانطور که مثلاً در گللابی و هلو در خراسان و تبریز و اصفهان عملاً بصیرت دارند این غیر از بصیرت علمی است که يك نفر متخصص عالم دارد این دو نفر را که ما میاوریم دو نفری که استخدام میکنیم این اشخاص فلاح نیستند دهانی نیستند - عرض کردم معلم هستند اهل علم هستند علم فلاح را دارند و میدانند که خاک چطور باید باشد آب چطور باید باشد و چطور باید باشد مقتضیات طبیعی چه باید باشد چه عملیات مصنوعی هم در آنجا میکند و بجه شکل باید

گفت طیب عشق... چو درد در تو نباشد که را دوا بکند ؟ درد باید در تو باشد ، احساس درد را بکنی ، در صدد بر آئی آنوقت طیبیب بیاوری . اگر طیبیب بیاوردی ، یا اگر آوردی بهش بی احترامی کردی یا نسخه داد و عمل تکنی یا بعد بگوئی خیر ببخود گفت من خودم بهتر میدانستم البته استفاده نمی کنید . يك وقتی بود که در مملکت خردمان وقتی که فلان آفت پیدا میشد بزراعت یا به چیز دیگر مردم گمان میکردند که این بلاست و بلائی است که خدا فرستاده باید دعا کرد که رفع شود . البته دعا خیلی خوب است . باید هم درموقمش دعا کرد . ولی با توکل زانوی اشتر ببند . در عین اینکه شترمان را می سپاریم بخدا باید عقالش هم بکنیم که فرار نکند . در عین اینکه باید دعا کرد که خدا حفظ کند باید فهمید و متوجه بود که بلیات طبیعی همعاش لاعلاج نیست . وقتی که تاك يك آفتی پیدا میکند باید رفت عقبش و دید که این مرض چیست شاید راه علاج داشته باشد . چنانچه رفتند و کردند مردم ما هم وقتی پسته شان آفت میزند فقط يك نفر نمایندشان این جا بلند میشود و در مجلس شورای ملی خاطر دولت را متوجه میکند بر اینکه این مردم حاضرند خودشان که پول بدهند ، خوب آقا . این مردم که حاضرند پول بدهند يك متخصص هم بیاورند و خودشان درست بکنند همه کار را منتظرند ؟ ! حالا چیزی که هست (يك ترقی ما کرده ایم) و آن این است که باز متوجه شده ایم باین که وقتی يك بلائی میرسد باید در صدد رفع آن برآمد باز این خوب است و اسباب خوشوقتی است حالا بنده میدانم که بالاخره در باب پسته محتاج خواهیم شد باین که متخصص بیاوریم یا نه ؟ شاید امیدواریم محتاج نشویم ولی اگر محتاج شدیم البته خواهیم آورد ولیکن این متخصص هلندی برای این نمیداند که این جا مستخدم ما بشود و پشت میز کار کند برای این میآید که دو سه ماه مطالعه کند و به بیند که این کارهایی که ما میکنیم خوب است یا بد است اگر عیب دارد عیبش کجا است این را میگوید و میرد (کافی است)

رئیس - موافقین با ماده سوم قیام فرمایند .
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . مذاکرات در کلیات ثانی است . مخالفی هست ؟

آقا سید یعقوب - بنده عرضی دارم

رئیس - بفرمائید .

آقا سید یعقوب - در این جا بنده و آقای فیروز آبادی همیشه مته بخشناش می گذاریم این جا نوشته است (دوازده هزار تومان برای شش ماه این دو نفر) یقین دارم هر چه آقای وزیر امور خارجه بخواهند مته به خشناش بگذارند این دوازده هزار تومان باز از جیب در میرود . شما چرا برای هر يك از این دو نفر ماهی هزار تومان موجب قرار میدهید ؟ - در واقع این دو نفر شش ماه که در این جا خواهند بود ماهی هزار تومان هر کدام میگیرند . ما متخصص چینی را آوردیم با ماهی بیست و پنج تومان . سی تومان ، چهل تومان حالامیفرمائید نیست ؟ خدا شاهد است این میاید میرود در باغ می نشیند و هر وقت که بخواهد انمبیل سوار میشود آن انمبیل ، رويس ، را برای او فراهم میکنند (خنده ناپندگانه) بعد از شش ماه هم که مدت اوتمام میشود و مخارج میکند میگویند آقای مسیو بسلامت مشرف . بنده این خرج را زیاد میدانم و در کمیسیون هم عرض کردم که چرا آمدید و دوازده هزار تومان برای این دو نفر معین کردید که بیابند و مطالعه کنند . بنده مخالفم و تعجب میکنم

کفیل وزارت اقتصاد ملی - آقا تعجب نفرمائید يك وقتی مسیو گازلسکی را آوردند در تهران برای ظل السلطان دولت هم بود ظل السلطان هم بود و از پول دادن زیاد هم خوشش نمیآمد و میخواست که چشم او را معالجه کنند این دکتر از اروپا آمد چندی در طهران و چند روزی در اصفهان بالاخره دوسه ماه هم در اینجا بیشتر نماند و مقدار زیادی (چندین هزار تومان) هم پول گرفت و برکت آخرش هم گفت چشم شما معالجه نمیشود این شخصی است هلندی و معلم است

شاید درخواه هلمد هم ده نفر مثل او پیدا نمیشود. این آدم میگوید اگر شما میخواهید من بیایم و برای شما يك مطالعاتی بکنم و نتیجه نظریه خودم را راجع بجای بگویم اینقدر پول میگیرم این دوازده هزار تومان هم نیست ما احتیاطاً نوشته ایم تقریباً حساب کردیم بشخص خود این آدم شش هزار تومان میرسد بگنفر شیمیست هم همراه دارد بآن شیمیست هم اینقدر نمیدهیم کمتر میدهیم خرج سفر هم از اروپا باینجا و از اینجا باروبا دارد در خود مملکت هم باید مسافرت کند و خرج دارد، این دوازده هزار تومان را برای مخارج آمدن و مطالعه کردن منظور کردیم، من نخواستم آقایان را اغفال کنم و نکته تم به آقایان که میآید اینجا و در ظرف این ششماه اگر فرضاً ما جالا صد هزار تومان در چای عاید ما میشود در ظرف شش ماه يك مرتبه دو میلیون خواهد شد، خیر ممکن است وقتی هم که آمد بگوید اینکاری که شما میکنید خیلی خوب است و من نظر تازه ندارم ولی بنظر ما اینطور آمد که اینکار خوب خواهد بود و گمان میکنم که اگر ما دوازده هزار تومان خرج کنیم برای اینکه يك موضوعی را که خودتان فرمودید شش میلیون تومان در سال وارد این مملکت میشود این را بکلی مرتفع کنیم خیلی خوب است. جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

کازرونی - بنده مخالفم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - البته بنده با این قانون و این متخصص کاملاً موافقم و خیلی هم دولت را تحسین و تشویق میکنم و هر قدر هم پول در راه اقتصادیات مملکت خرج کنیم زیاد نخواهد

✠ اسامی رأی دهندگان :

آقايان : احمدي - سهرابخان ساکديان - بنکدار - درباني - احتشامزاده - سيد مرتضي وثوق - طهراني - ايزدي - ميرزا عليخان اقبال - جلاني - دشتي - کبابي نوري - کازروني - محمدعلي ميرزا دولتشاهي - حسنعلي ميرزا دولتشاهي - نجومی - حاج آقا حسين رهبري - ميرزا ايانس - نويخت - آقا سيد اراهيم ضياء - امير دولت شاهي - دکتر عظيمبا - دکتر سنک - طالشخان - شريفی - حاج سيد محمود - احمد - مولوی - دکتر لغمان - خواجوی - دستاني - همراز - حبيبي - رحيم زاده - موثر - هزار جریبي - عراقی - افغی - بیات - طباطبائي ديبا - اعتبار آقا سيد حسين آقايان - ناصري - محمد آخوند - ياساني - حاج علي اکبر امين - وهابزاده - اسفندياري - عباس ميرزا فرامانفر مائيدان - اميرتپه‌ور آقا زاده سبزواري - دکتر امير اعلم - ملك مدني - فرهنگي - کفائي - فهيمي - بزرك نيا - حاج غلامحسين ملك - ظفري - زوار - لاريجاني - مسعودی - طباطبائي وکيلي - مجد ضيائي - حکمت - ذو القدر - قوام - قاضي نوري - ملك زاده - مؤيد احمدي

قانون

اجازه استخدام دو نفر متخصص چاپکار از هلانند

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت اقتصاد ملی اجازه میدهد دو نفر متخصص جهة مطالعه توسعه و تکميل فلاحات چای و امور مربوطه به چای کاری از اتباع دولت هلانند برای مفتی که جدا کتر آن متجاوز از شش ماه نباشد استخدام نماید

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است تا دوازده هزار تومان برای پرداخت حقوق و مخارج مسافرت وغيره از اعتبار مؤسسات اقتصادی برای مصارف فوق باختیار وزارت اقتصاد ملی بگذارد

ماده سوم - سایر شرایط استخدام متخصصین فوق مطابق مقررات قانون ۲۳۳۳ عقریب ۱۳۰۱ خواهد بود این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه سیزدهم شهریور ماه ۱۳۰۹ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

بود (مهممه) بنده راجع بکفایت مذاکرات عرض میکنم اجازه بدهید ...

دشتی - در اصل منظور فرمائید

کازرونی - در این باب بنده فقط خواستم اگر آقایان اجازه میدهند راجع بخدمت کفایت مذاکرات با بنده مساعدت کنند تا بنده تذکراتی به آقای وزیر بدهم که قسمت جنوب ایران را از نظر دور ندارند زیرا که مکرر بنده کتباً تقاضا کردم که بکنفر از این متخصصین را بدهند که بنده بخرج خودم بفرستم بجنوب برای تشخیص با بنده مساعدت نشده است مینترسم این آدم که بیاید باز هم مینترسم مساعدت نشود این است که بنده مخالفم با کفایت مذاکرات برای دادن این تذکرات جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - موافقین با کفایت مذاکرات قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . رأی میگیریم با ورقه موافقین ورقه سفید خواهند داد (اخذ و استخراج آراء بعمل آمد ۷۰ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضرین ۷۸ با کثرت ۷۰ رأی تصویب شد ✠

[۴ - ختم جلسه و تعیین موقع جلسه بعد]

رئیس - اظهار میشود که وقت گذشته است اگر موافقت میفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آینده یکشنبه شانزدهم شهریور ماه سه ساعت قبل از ظهر [مجلس یکریغ ساعت بعد از ظهر ختم شد]
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر